

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CEONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidékre:
Égész évre . . . 4 kor.	Égész évre . . . 6 kor.
Félévre . . . 2 kor.	Félévre . . . 3 kor.

Főszerkesztő:

Dr. Csergő Károly.

Hirdetéseket felvesz a „Szentés és Vidéke”

kiadóhivatala.

Petőfi utca 5. sz.

Telefonszám 32.

Megjelenik: csütörtökön és vasárnap.

Háboru és munka.

A háboru gazdasági problémái között legfogósabb, mert legkevésbé megoldhatatlan a munkátlanság problémája. Ez különben természetes is. Azok között az intézkedések között, amelyekkel az állam a háboru kitörését megelőzi, másrésztől amelyekkel a háboru pusztító hatását jó előre mérsékli, elsősorban a hadsereg-re vonatkozó intézkedések és rendeletek szerepelnek, azok az elhatározások, amelyek lehetségesé teszik, hogy a háboru viselő államnak elég katonája és a katonaságnak elég élelme legyen. A másod- és harmad rangu intézkedések az élelmiszerekkel üzött uzsora meggdálására, a fizetések elhalasztásának lehetőségére vonatkoznak, de a kereskedelemnek és iparnak ama katasztrófái, amelyek között a munkátlanság is szerepel, nem hárítják el, igaz, hogy egészen nem is tudják elhárítani. Mihelyt tehát a háboru kitör, a veszedelmeknek az a sora, amelyben láncszemek módjára kapcsolódnak össze a gazdasági élet különböző katasztrófái, a munkátlanságot is föltünteti, sőt jellegében talán a munkátlanságot tünteti föl. A munkátlanságnak egyik jellemzően veszedelmes sajátága éppen az, hogy az a háboruból szinte elháríthatatlanul következik.

Az első pillanatban azonban érthetetlennek tetszik, miért 6lt, hogyan 6lthet a munkátlanság akkora mértéket, mint amekkorát nálunk 6lt6tt, amikor a háboruba számos olyan munkást

is elvittek, akiket az itthonmaradtok közül pótolni lehetne? Ez a kérdés amilyen természetesen hangzik, éppen annyira naiv is, hiszen világos, hogy a gyáraknak nemhogy új munkásokra nincs szükségük, de még a megmaradt munkásaikat sem tudják foglalkoztatni és az üzemek nagy részét nem azért szüntették meg, mert nem volt elegendő munkás, de az üzem zavartalan folytatása éppen azért vált lehetetlenné, mert a gyárak meglevő munkásaikat sem tudják munkával ellátni, egyrésztől a hitel megszűnése, másrésztől az anyag elégtelensége miatt. Nagyon kevés, a gyárosok és egyéb munkáltatók igazolására ezt is el kell mondani, az olyan gyár, vagy üzem, ahol a tulajdonos rosszakarata, a szociális érzék teljes hiánya, a háborus átlapottal szemben szükséges köteleességek nem teljesítése idézte elő az üzem megakadását és az üzem megakadásának gyarapodását. És mivel a helyzet ilyen, az államra háruló köteleességeknek sem lehet a rosszakaratból és visszaélésből származó állapotok elhárításában kimerülniök, de gondoskodni kell illetékes helyen arról is, hogy a megszünt üzemek megindítására irányuló becsületes törekvéseket, amennyire az egyáltalán lehetséges, sikerhez segítsék.

Németországban egész csomó helyi organizáció működik azzal a céllal, hogy azokat az üzemeket, amelyek a bankokkal eddig nem kerültek és a mai körül-

mények között már nem kerülhetnek összeköttetésbe, ellásák azzal a hitellel, amellyel azok az üzemeket zavartalanul tovább vezethetik. A segítségnek ez a módja kétségtelenül igen egyszerű, nálunk azonban, ahol a tőkének nincs meg az a háboruval szemben is diadalmaszkodó ereje, mint Németországban, nehezen, sőt ha 6szinték akarunk lenni, meg kell mondanunk, hogy egyáltalán nem valószínű meg. A hozzáértők itt éppen azért a segítségnek nem ezt a módját, hanem azt ajánlják, hogy állami tőkével, vagy legalább is az állam garanciájával külön, ugynevezett segítő-bankot alapsanak és hogy aztán ez a segítő-bank becsússa az egyes vállalatok rendelkezésére azt a tőkét, amelylyel azok üzemüket a háboru alatt, sőt a háboru ellenére is folytathassák.

Bár igaz és ezt szomorúan ugyan, de konstatálni kell, hogy a külön intézkedéseknek és külön rendszabályoknak felére sem volna szükség, ha a gazdasági életben és pedig az egész vonalon érvényesültek volna azok a kívánságok és követelések, amelyeket a gazdasági érdekek, a kereskedelem és ipar különböző alakulásaival és szerveivel szemben támasztottak és amelyeket állandóan hangoztattak is. A vállalkozáshoz tüke kell, hangzott például unos-untalan a figyelemztetés és bizonyos, hogy az olyan vállalkozó, aki elegendő tüke fölött rendelkezik most, a háboru alatt is nyugodtan gyárt-

hatja a maga áruát, mert egészen kétségtelen, hogy abban a föllendülésben, amely a háboru diadalmas elvégződése után bizonyára elkövetkezik, ki kell derülnie annak is, hogy az üzem csak szociális cselekedet, de jó üzlet is volt. Hasonlóképpen fele gondolja sem volna most az államnak, ha azokat az iparágakat, amelyeknek megvalósításához a magyar embernek az alkalmi is, tehetsége is megvolt és megvan, annak idején megvalósították volna, vagy ha a kellő energiával és gyorsasággal hajtották volna keresztül a közlekedésnek azt a reformját, amely a vállalatok működtetéséhez szükséges anyagnak szállítást minden eshetőséggel szemben biztosítja. Vajha legalább a háboru elegendő tanulsággal szolgálna ebben az irányban és végre most már csakugyan megkezdődne az a munka, amely a fejlődés alapját mindenfelől megszilárdítja és a gazdasági téren való előrehaladást minden zökkenéstől megkíméli.

E tekintetben a kezdeményezést magától a kormánytól várjuk, mely Tisza István gróf miniszterelnök bölcs vezetése és irányítása mellett bizonyára nem fogja szeme elől téveszteni az állam polgárainak gazdasági és szociális érdekeit, melyek most sokkal fontosabb és nagyobb érdekek szolgálatában a haza és a király megvédésének, sértett 6nérzetünk megtörülésének vannak alávetve.

Iz idők ismétlődésé.

Valóban úgy látszik igaza van Ben Akibának, hogy »semmi sem új a nap alatt,« mert mind az, ami ma van, meg volt ezer évvel ezelőtt, sőt még az események is ismétlődnek; de viszont igaznak látszik az is, hogy az actió reactiót szül s amely nemzet a műveltség legmagasabb fokát érte el, vissza süllyed oda, ahol volt a kezdetén.

A művelt nemzetek fejlettségének mai fokát megtaláljuk az ós egyiptomi, görög, és római művészet, technikai stb. ezredéses emlékekben.

A történetek ismétlődésének legjobb bizonyítékai a mostan lefolyó borzalmas világháborúnak egyik másik eseménye, különösen a német-francia háború és részben a magyarországi események.

A reactió, a visszasüllyedés teoriájának pedig a legnagyobb bizonyítékai: az angol és francia nemzet, amelyet a műveltség legmagasabb fokán állónak tartottak s amely most a kultúra arcucspapásával segítségére ment elnyomni a kultúrát, tánoigatván a legsötétebb barbarizmust, védelmezvén a gyilkosokat, mely tényével évezredekkel süllyed vissza.

Ez igazságokat a csodás véletlen váltotta ki belőlem. Két régi lap került egyszerre a kezembe: az egyik a „Függetlenség” című 1848. évi március 16-iki száma, tehát a szabad sajtó első példánya, amelynek vezércikke a »Talpra magyar.« E szó futótűzként száguldott végig az országon a Kárpátoktól az Adriáig. És valóban talpra állott a nemzet kicsinyje nagyjá, gyönggék és erősek, ifjak és öregek, honfiak és honleányok. A »Talpra magyar« varázsigéjének hatása alatt most újra megismétlődik ez, — bár ugyan más körülmények között. — Igen! Szívesen lélekkel megy mindenki, mert veszályban a haza, — az a föld, melyen apáink vére folyt s amelyen kívül nincsen számunkra hely.

Menjete magyar testvéreim! és ha felhangzik, »ha még egyszer azt izeni« akkor mi is mindnyájan elfogunk menni! Megsegít még bennünket a magyarok Istene! Szent István koronájának agvisselője is megértvén szózatunkat, bizalommal tekint felétek, diadalmas csaták hősei, kikben mindkét reménye van s kikre az egész művelt világ szeme néz. Mutassátok meg, hogy a magyar nép méltó jó hírnevéhez.

A másik a „Lámpás” című politikai lap 1870. szeptember 10-iki száma, amely főként a német-francia háborúról ír. E cikket olvasva szintén azt a képzeletet idézik elő, mintha a mostani háborúról volna benne szó.

A nevek, az események ismétlődése és éppen ugyan ebben az időben csak 40 évvel később.

Vilmos és Moltke intézték akkor is a dicsőséges hadjáratot s Vilmos és Moltke intézik a világot bámulatra ejtve ma is.

E sikereit titka az említett lapban közölte, Moltke és egy francia tiszttel között lefolyt következő párbeszédből tűnik ki: „Kérem — mondja Moltke — ne beszéljen nekem azon nevelésről, melyet önöknek a katonák Afrikában kapnak. Az a háború, amit önök 40 év óta az arabokkal viselnek az nem rendes háború — az csak másod rendű guerilla háború. Ott soha sincsen tudományosan kiszámított menet, ellen menet, soha sincs csel és ritkán van meglepetés; ezen iskola nem az élet iskolája. Az első nagy háborúban önök be fogják látni ügyefogyottságukat s ha nem volna ily kitűnő érdemű férfiúval dolgom, mint ön, valóban nevétségesnek mondanám azon mesterségszerű tudatlanságot, melyben önök ringatóznak.”

„Önöknek, ne tagadják kérem, majdnem nevétségesnek tartatik, ha valaki tanulmányoz, buvárkodik; Önök magolónak nevezik, akik tanulnak. Önök igen kevés értelmességgel bírnak s e tekintetben az önök ezredei legfeljebb kivételeket mutathatnak fel.”

„Minálunk ellenben a legteljesebb tanulmányozás van napirenden, és századosaink legjelentéktelenebbike bizonylan tud annyit mint az önök táborkari tisztjei, kik csak táncvigmakban tündökölnek.”

„Van-e Önöknek csak fogalmuk a hadművészetről, midőn a szakiskolából kilépnek? Nagyon kétféle.”

„Lásza — folytatá Moltke, s karon fogta a francia tiszttel, — én fogadok, hogy önök nem is tudják miképpen kell egy helyőrségtiszt szobájának berendezve lennie.”

S midőn a francia tiszttel válaszával késett, az öreg Moltke elvette saját hálószobájába, mely körülbelül úgy nézett ki, mint egy francia alhadnagy szobája, ki valamely rongyos vidéki városban van beszállásolva. Egy kis vasgály

függöny nélkül, három szalmazsék nagy könyvtárványok fából, egy írólámpány egy fekete kép, a földön heverve több krétarab. Ez volt a berendezés.

„Igy veri meg az ember naponként ellenségeit.”

„S ami a képeket illeti, Ezek legyenek képei” — folytatá Moltke s térképeire és terveire mutatott.

A társalgás mindenestre érdekes (jegyzj meg az akkori cikk író) kivált meggondolva, hogy az 1870. március havában történt.

Amint látszik Moltkének szavai a taktikáról és stratégiáról nem az elbizakodottság, de az igazság szavai voltak. Igazolták a nem sokára bekövetkező események és a mostani háború mesés eredményei

És ilyen nemzetet — amely a kultúráért nyújtotta felénk segítő karját — nagyon műveltné tartott nemzetek akarják megtörni — de reméljük, hogy az nem fog nekik sikerülni.

Velünk az igazság és velünk van az Isten. S ha Ő van velünk ki ellenünk?

Szentes, 1914. szeptember 1-én.
Csallány Gábor.

Mindazon egyének, kiknél a sebesült katonák részére ruhanevelők vannak és akik efelől számdékoznak adni, azok azt azonnal szolgátszák be a városi menházba

-----

Gonosz mende-mondák.

Pénteken ismét rémhíreket terjesztettek Szentesen. Lelkiismeretlen és kétségtelen fogatkozás intelligenciájú emberek a miniszterelnökségnek a szerbek déli betöréséről küldött hivatalos és feltétlen hitelt érdemlő információival szemben olyan rémhíreket közlőáltak, melyek mindenképpen alkalmasak arra, hogy megzavarják a közvélemény okos, higgadt és megfontolt nyugalmat.

Talán nem egyszer kívántuk már s nyilvánítottuk is azt a kívánságunkat, hogy a vészhirek kitalálói és terjesztői ellen a rendőrségnek példás szigorúsággal kellene fellépnie. Mert meg kell torolni azt a bűnt, amelylyel gondba és bánatba jutott szegény családoknak a közeli jobb jövőbe vetett reményét tépik, tiporják a bomlott fantáziájuk és hazug szájuk. Ezt a bűnt most, e lázas remegésekkel teljes napokban nagyon is szigorúan kellene megtorolni — ahogyan megtennék ezt az igazságszolgáltatók a sajtóval, ha fantasztikus és hazug híreket közölne. Ahogy a sajtóra kivételes törvényeket huztak a háború idejére, éppen úgy kellene érvényesíteni e kivételes törvényeket egyeseken, a riasztó, háborus mesék kigondolóján és mesélőin.

Azonban a vészhirek terjesztői ellen valószínűleg mégis céltalan mozgósítani a rendőrséget, a folyton szaporodó, kártékony vészmadarakat megzavarni sem lehet. Nekünk, a sajtónak és minden tisztesség, komoly embernek, minden hazáját szerető magyarnak az a fontos kötelessége a bomlott fantáziájú és hazug szájú rémisztgetőkkel szemben, hogy fölvilágosítsa a vészhirek alaplatnáságáról s hirdesse azt az igazságot, hogy az ország kormánya, a monarchia bölcs és szenális hadvezetősége minden intézkedésében a lehető legtökéletesebb, hogy a mi háborunk az előrelátható végeredményben igazán reményteljes és eddigi lefolyásában is dicsőséges. És hirdessük a becsetlen hazudozóakkal szemben azt, hogy a kormány és a hadvezetőség gondos jóakarattal és okos megfontással minden fontos háborus eseményről értesíti a közönséget az újságok hivatalos, vagy cenzurázott jelentései útján s e jelentéseken kívül minden egyéb, a háborus eseményeket vonatkozó hírszételés és szóbeszéd közönséges, sokszor gonosz hazugság.

Erdősi Dezső.

Ügyeljünk a cégre!

Ügyeljünk a cégre!

Bizalommal vásárolhat használt és új tankönyveket a legjobb kiadásban

Szilágyi Dezső

könyvkereskedésében.

Petőfi szálló épületében.

Valamint az összes iskolai szereket szolid kiszolgálás mellett szerezhetheti be

UJDONSÁGOK

Tüzek.

Csütörtökön megint tűz volt. A nyár már jóformán elmúlt fejtünk fölül s megyünk bele az őszbe s a veres kakas, mely eddig a Mindenható jóvoltából megkímélte a nyár folyamán városunkat, az utóbbi napokban egyre sürűbben jelentkezik, mintha csak az irthonmarad: tüzoltókat akarva próbára tenni, Mondhatjuk, tüzoltóink ezúttal is derekasan kiállottak a „tüzpróbat”, mert a Kádár Árpád tüzoltóparancsnok vezetésével kivonult tűzország valamennyi tagja olyan igyekezettel oltotta a tüzet, hogy megérdemelnék, hogy névszerint is megemléstük őket. Ezt azonban nem tettük meg a multban s elvünknel fogva nem tesszük ezúttal sem. Az önkéntes tüzoltók csak kötelességet teljesítenek s lelkiismeretes munkájukért nem nyomdáfesték, hanem Szentés város egész lakosságának elismerése és hála jár. Biztosan tudjuk, hogy ők nem is számítanak másra, mert megelégedetté teszi őket a jövővget munka édes tudata.

Csütörtökön Sándor Mátyás kőműves mesternek a Sarkadi Nagy Antal-utca 9. számú háza gyuit ki. Már délelőt volt egy kisebb tűz a padlason, melynek eloltása után a tüzoltóság az egész tetőt lelocsolta. Déltűn három órakor aztán — ugyilászik gyujtogatás folytán — megint kigyult a lelocsolt tető s most már teljesen le is égett. A tüzoltók azonban oly ügyesen dolgoztak, hogy a ház utca feől részére egyáltalán nem terjedt át a hatalmas lángokkal égő tűz. A szük udvarban meglehetősen nehezen lehetett mozogni. A tüzhöz sereglett nagy embertömeg között a rendőrség és a csendőrség tartotta fenn a rendet, a tűz színhelyén megjelent Zilahy Kálmán rendőrőkapitány rendelkezései szerint.

Nem halgathatjuk el, hogy a tűz színhelye mellett van Simon irodája is. Simon mostanában nagy bajban van a tüzörség szervezése miatt s egyúttal erősen veri a mellét, hogy a népért kész tűzbe, vízbe sőt még börtönbe is menni. Nos, csütörtökön alkalmat nyitolt megmutatni, hogy mennyire rátermett a tüzoltóság szervezésére mert feltölezzük róla, hogy ért hozzá. Ahelyett azonban, hogy mint jó szomszéd és népméltó elsőnek sietett volna bajhajtott szom-

szójának megmentésére, kiállt irodájára, illetve a ház ajtajába s csak félve dugva ki a kapun fejét, mohó kíváncsisággal figyelte a történendőket. A papiros persze türelmes, ott sok mindenre lehet vállalkozni, de amikor a tetekre kerül a sor, ott látjuk, meg ki a legény a gáton. A lajtóknál és a szivattyú pumpánál sok uriembert látunk izzadni, de Simonkának nehozéro esett a szomszédja segítségére sietni. No persze, hiszen a kérosult nem tagja a Kossuth Lajos pártnak, Simonka tehát leviszsgázott a tüzoltóságból. Jelést kapott. Leülhet.

Péntek este 7 órakor ismét tűz volt. A cigányosoron Tolyik József házában egy szalma kazal kigyuladt és leégett. A kivonult tüzoltóság megakadályozta a tűz továbbterjedését.

— **Adományok nyugtázása.** A hadbavonultak családtagjai részére begyult adományokat valamint a rapkői otthon elszámolását technikai okokból csak jövő számunkban közölhetjük.

— **Temetés.** Ma temették el Szentésben a háború első halottját Kanász Nagy István. A temetést, melyen a városi tanács is megjelent és koszorút helyezett a ravatalra. Futó Zoltán esperes vezette, aki szép szavakban méltatta az elesett hős katonát hervadtalant érdemeit. Nyugodjék békeben!

— **Tűös szeszt és gyümölcsöt adni a katonáknak.** Sándor János beügyminiszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben közli, hogy régebbi rendeletét, amely szerint hadbavonuló katonáknak nem szabad szeszest italt adni, kiterjeszti azokra a katonákra is, akik a harcól már visszatértek, vagy pedig kórházakban fekszenek. Tekintettel továbbá arra, hogy éretlen gyümölcs élvezete által igen sok katonát betegedett meg, a miniszter határozottan megtilja, hogy a közönség a katonáknak nyers gyümölcsöt adjon. A miniszter kiemeli, hogy rendelkezéssel nem akarja a hazafias közönséget megakadályozni abban, hogy a katonákat megajándékozza, szükséges azonban, hogy az egészségi kívánalmakat szemmel tartsa és reméli, hogy a közönség ajándékozása számára más teret és formát fog találni.

— **A Tudományos Mozgósínházban** ma délután 6 órakor mérsékelt és este fél 9 órakor rendez helyarakkal nagyszabású és látványos előadások cigány Zene kísérettel lesznek tartva: Az utolsó tánc 4 felvonásban a világhírhírű dán kir. udv. táncosnő Rilla Sacchetto a főszerepben. Nápolytól Serrentói tengerpartit remek látkép és pár vígjátékok. Ugy látszik, hogy ez az előadás fényesebb lesz a mult vasárnapinál.

— **Zeneinek és mulatoznak.** Egyik temesvári lap írja: Könyveműség, közöny vagy felületesség-e az, hogy a mai komoly időben még mindig igen sokan akadnak olyanok, akik estéikre kényeztetésükben, vendéglőben és más nyilvános helyeken zeneszó mellett töltil. Szórakoznak, mulatoznak, amíg honfitársaink a csatáretlen vérenek és mindnyájunkért küzdenek. Ezen elgondolkozva, nagyon üdvösnök kell tanárlunk Jánosvich Sán-

dor kormánybiztosnak azt a rendelkezést, amelyben Temesvár szabad királyi város főkapitányágát fölhívja: intézkedjék, hogy az összes nyilvános helyiségekben este tíz óra után semmiféle zene ne szóljon s hangos mulatozás ne legyen. Az illető kávéház- és vendéglőtulajdonosoktól, akik a rendelkezést megszegik, be fogják vonni az iparendélyét és üzemelteteket hatóságilag bezárják.

Életünket és vérünket

Krobatin hadügyminiszter felhívást intézett a Monarchia főiskoláinak ifjúságához, hogy vegyék ki részüket a mai súlyos idők hazafias kötelezettségeiből és jelentkezzenek minél számo- sabbban önkéntes katonai szolgálatra. A felhívást a budapesti kir. egyetem rektora Lenhoschek egyetemi tanár a következő kelles szavakkal hozta az egyetemi ifjaknak tudomására: Kedves Fiaim! Nagy idők, nagy célok — nagy áldozatokat követelnek. Lépjetek dicső őseink nyomába, akik számtalanszor tanujelét adták annak, hogy fészek életüket és véruket feláldozni a királyért és a hazáért! A jelentkezések a budapesti kir. egyetem rektori hivatalában történnek.

Arras megszállása.

Távirroda cenzurázva. Bpest. szept. 12. d. u. 3 óra. Londomból táviratozzák: Times tudósítása szerint németek megszállották a Calaaás departmentben lévő Arras városát.

Az áruló sorsa.

A Reichspostnak jelentik Szófiából: Dimitreiw Ratkn volt bolgár szentpétervári nagykövetet, ki az orosz hadseregbe belépett és ezért a kormány árulónak nyilvánította Sebastopolban a tiszti kaszinóban összeszólalkozás közben egy magasarangu orosz tisztt betolakodottnak bélyegezte, Dimitreiw kardot rántott, azonban lefegyverezték s az orosz tisztkarból kizárták. Bulgáriában ez a hír nagy meglepégedést keltett. (Távirroda.)

Csingtau ostroma.

Rómából jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy a japánok Lunkownál csapatokat szállítottak partra. Csingtau ostromára készülnek.

Orosz légvárak.

Berlinben a szákmányolt egyik orosz ágyú szekrényében száz rész érmét találtak, amelynek egyik oldalán a cár képe, a másik oldalán pedig „Bevonulás Berlinben 1914” áll. (Távirroda.)

A szerb sereg fővezérei.

Budapestről jelentik, hogy a Szerémségbe betört szerb sereget Sándor trónörökös és Putnik vajda vezetik. (Távirroda.)

A finnek veresége.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti, hogy a nagy vezérkar közlése szerint a 22. finnországi hadtest kísérletet tett arra, hogy Lyck felől beavatkozzék a kelet Poroszországi harcokban, de Lyck mellett vereséget szenvedett. (Min. sajtóosztály)

A Szentési Mezőgazdasági Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság közhírré teszi, hogy a háború tartama alatt **betéteket** betétkönyvekre, valamint folyószámlára a legmagasabb kamatozással elfogad és azokat mint **szabad betéteket** kezeli. — E betétek a moratórium rendelkezései alá nem esnek és azok megállapodás szerint — tekintet nélkül az összeg nagyságára — **felmondás nélkül** is korlátlanul és bármikor visszafizettetnek.

Szentési Mezőgazdasági Ipar és Kereskedelmi Bank R.-T.

Megbűnhődött a vészmadár.

A Neues Wiener Journal közli: A bécsi alsengrundi kapitányságot augusztus 12-én értesítették, hogy Andrejsz Mirosláv, a Böhmische Judischialbank tisztviselője, Ruicska Ulrik fodrásstermében nagyhangon rémhíreket terjesztett. Állította, hogy egy magasrangú katoná, akít meg is nevezett, árulást követett el, azonkívül becsémérlőleg nyilatkozott Olaszország magatartásáról, valótlan tényeket híresztelt az osztrák-magyar katonaságnak a lakossággal tanúsított magatartásáról és rosszakaratúlag kolportálta egy magasabbrangú magyar tiszt halála híreit. Andrejszt azonnal letartóztatták és törvényszék elé állították, amely nyugtalanító hírek terjesztéséről az osztrák büntetőtörvénykönyv 308. §. alapján 6 heti súlyos fogságra ítélte. A bíróság ítéletének indoklásában kiemelte, hogy ha nyugtalanító és álhírek keringenek, senkit sem jogosít fel arra, hogy azokat terjessze. A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy hasonló rémhírek igen gyakoriak és ok nélkül igazalomban tartják a poigrásdot. A tárgyalás után az elítéltnak kézbesítették a Böhmische Judischialbank fölmondását is.

Felelős szerkesztő: LICHTENSTEIN MANÓ.

Kiadófeljajonás: Szentes és Vidéke Nyomdatársaság.

A Szentes-vidéki Takarékpénztár

1914. évi szeptember hó 27-én, vasárnap délelőtti 10 órakor saját házában rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesekét tisztelettel meghívom.

Szentes, 1914. szeptember 11.

Fekete Márton,
udv. tanácsos elnök

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása

2. Az alapszabályoknak a részvényekről szóló IV-ik a részvényesek jogviszonyait tárgyzó V-ik, a szervezeti és igazgatási tárgyzó VI-ik, a hivatalnokokról szóló VII-ik, a jövedelem felosztásáról szóló IX-ik s az üzletágakat tárgyzó X-ik fejezetei módosítása iránti, az 1914 évi febr. 7-én tartott rendes közgyűlés által megtartott irányelvek szerint kidolgozott igazgatósági javaslat tárgyalása s ez alapon az intézet új alapszabályainak egységes megalkotása.

3. Az elnök igazgatói fizetéspótlék megállapítása az 1915, 1916 és 1917 évekre

4. Az alapszabályok 37 §-ának 9 pontja értelmében netáni benyújtott indítványok tárgyalása.

Jegyzet.

A tárgysorozat 2 pontjában megnevezett alapszabály módosítás iránti javaslat, az erre vonatkozó igazgatósági jelentés és jelenlegi alapszabályok a részvényesek és ügyfelek részére az intézet hivatalos helyiségében a közgyűlés napjához közzételezve vannak kitűzve s ott az érdeklődők által megtekinthetők.

Az alapszabályok 34 §-a értelmében szabványi kívánó részvényes a szavazáskor szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átveheti ha magát a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal saját nevére írott részvennyel igazolta.

Szentes város katonagyűzsztályától.

930—k. ü. 1914 szám.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon 1894 évből született hadköteles ifjakat, akik a hadkötelesek összeírásába leendő felvétel végett a kitűzött határidőig még nem jelentkeztek, hogy 8 nap alatt mulhatalanul jelentkezzenek, mert tekintet nélkül arra, hogy névre szóló idézést kaptak-e, vagy nem, a jelentkezés elmulasztása esetén igen szigorúan megbüntettetnek.

Egyidejűleg figyelmeztetem a hadköteleseket, hogy akiknek családfelelősközlő, — öröklött mezeli ingatlanosság tulajdonosa jogcímen a póttartalékba helyezésre van igényük, — vagy akár mint papok, papjelöltek kívánják a póttartalékba helyezési kedvezményt igénybe venni, szabályszerűen felszerelt kérvényüket legkésőbb a fősorozás napjáig a városi katonagyűzsztály vezetőnél adják be. Ugyiszintén figyelmeztetem az egyéves önkéntes és kétéves önkéntesi szolgálatra jogosult ifjakat, hogy kérelmüket ugyanezen időig terjesszék elő.

A határidőn túl benyújtott kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Szentesen, 1914 évi szept. hó 10.

Bugyi Antal

1870 polgármesterhelyettes.

Mütrágya

kedvező fizetési feltételek mellett jegyezhető elő a **Gazdasági Egylet** titkári hivatalában kitétt íven.

Bérelti hirdetés.

Pardi Imrénnek, Szemere Bertalan-utca 5 sz. (dr. Füstí-féle) házában egy 2 szobás utcai lakás 1914. szeptember 29 től, és egy 2 szobás udvari lakás, melyhez istálló is van, 1914. október hó 24-től kezdve bérbe kiadó

Értekezhetni lehet Dr. Purjesz János ügyvéddel.

Szentes város polgármesterétől.

8407—1914. szám.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon mentő tulajdonosokat, kik menjeiket az 1915 ik évben köztenyészésre óhajtják engedélyeztetni, ezt f. évi szeptember hó 13 ik a gazdasági tanácsnokál jelentésk be.

Dr. Mátéffy, polgármester.

Szentes-Vidéki Takarékpénztár az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye. Kossuth-ú. B.

Értesítés

Szentes-Vidéki Takarékpénztár

igazgatója elhatározta, hogy üzlellefeleinek és a nagyközönség kényelmére

ujjonnan elhelyezendő, egy betéti könyvecske alapján, valamint folyószámlán, szabad betéteket fogad el,

melyekre a moratórium rendelkezéseit nem alkalmazza. Az ilyen betétek alapján kiadott takarékbetéti könyvecskék szabad betét jelzéssel láttainak el és kívánatra — megállapodás értelmében — visszafizettetnek

Ezen szabad betétekre, valamint az állandó jellegű betétekre is a legmagasabb kamatozást nyújtja a

Szentes-Vidéki Takarékpénztár

A csongrádi járás főszolgabírájától.

Ad 1376—1914. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye csongrádi járásához tartozó Csanytelek községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek, s felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hivatalomhoz, f. évi szeptember hó 30 ig, nyujtsák be

Az évi fizetés 1400 korona, s az állás a választás megejtése után azonnal elfoglalandó.

Csongrád, 1914. Szept. hó 1-én. 1834

Fekete,
főszolgabíró.

Szentes Vidéki Takarékpénztár palotájában három szobás lakás azonnal vagy

október 1-re átadó

Bővebb felvilágosítást nyújt a Takarékpénztár, vagy Pláger Miksa ékszerész.

RAGÁLYOK ellen

most igen alaposan kell védekezni, mert kolera, vörhely, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel léphetnek fel, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelekor legjobb fertőtlenítőszer a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérrért mind den gyógyszerárban és drogériában kapható. Halása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegségek fertőtlenítésére, antiseptikumok köztársaság (sebrek és dagantokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknél altesti irritációra s.b. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-szappan

finom, gyenge piperezszappan, 1 százalék lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is, széplíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormenta-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájjavító Szájbuzát rögtön és nyomtalanul elűntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe. Eredeti üvege 1/60 K.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinék ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 drb. szappant és 1 üveg szájjavítót.

Dr. Keleti és Murányi
Vegyészeti gyára Újpesten. I.